

Sklepi Sveta o prispevku kakovostnega mladinskega dela k razvoju, dobrobiti in socialni vključenosti mladih

(2013/C 168/03)

SVET IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –

OB OPOZARJANJU NA POLITIČNO OZADJE TEGA VPRAŠANJA, ZLASTI NA:

1. evropsko sodelovanje na področju mladine ⁽¹⁾, v okviru katerega sta dobrobit in socialna vključenost opredeljeni kot dve od osmih področij ukrepanja, poudarjeno pa je tudi, da bi bilo treba podporo mladinskemu delu in njegov razvoj vključiti v več sektorjev, da bi lahko dosegli splošne cilje okvira; poleg tega se priporoča, naj se več pozornosti nameni socialni vključenosti, zdravju in dobrobiti mladih;
2. sporočilo Komisije „Evropa 2020“, kot ga je potrdil Evropski svet in v katerem je priznana vloga mladinskega dela, saj vsem mladim zagotavlja priložnosti za neformalno učenje;
3. priporočilo Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja ⁽²⁾;
4. skupne sklepe konference EU o mladih, ki jo je organiziralo irsko predsedstvo in je potekala od 11. do 13. marca 2013 ⁽³⁾;

NA PODLAGI:

5. resolucije Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 19. novembra 2010 o mladinskem delu, ki poziva k boljšemu razumevanju in večji vlogi mladinskega dela, zlasti kar zadeva spodbujanje, podporo in razvoj mladinskega dela na različnih ravneh;

PRIZNAVAJO NASLEDNJE:

6. Mladi dejavno prispevajo k socialni infrastrukturi in dinamičnosti tako geografskih kot interesnih skupnosti. Predstavljajo raznoliko in dinamično skupino prebivalstva z različnimi realnostmi, potrebami, zahtevami in težnjami. Demografija, biografija, raznolikost, tranzicije in priložnosti so dejavniki, ki neposredno vplivajo na mlade in jih priložnostno tudi zaznamujejo. Mladinska politika bi morala zato

⁽¹⁾ Resolucija Sveta z dne 27. novembra 2009 o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018, UL C 311, 19.12.2009, str. 1) ter skupno poročilo Sveta in Komisije iz leta 2012 o izvajanju prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine (strategija EU za mlade 2010–2018) (UL C 394, 20.12.2012, str. 5).

⁽²⁾ UL C 398, 22.12.2012, str. 1.

⁽³⁾ 7808/13.

odražati te dejavnike in se nanje odzivati, poleg tega pa bi morala vsem mladim zagotavljati razvoj, jim omogočati, da sami prevzamejo odgovornost, in spodbujati enake možnosti za vse mlade.

7. „Mladinsko delo“ je širok izraz, ki zajema obsežen sklop družbenih, kulturnih, izobraževalnih ali političnih dejavnosti mladih, z mladimi in za mlade. Takšne dejavnosti vse pogosteje vključujejo tudi šport in storitve za mlade. Mladinsko delo sodi na področje izvenšolskega izobraževanja ter med posebne dejavnosti v prostem času, ki jih vodijo strokovno usposobljeni ali prostovoljni mladinski delavci in vodje mladinskih organizacij. Organizirano je na različne načine (prek organizacij, ki jih vodijo mladi, organizacij za mlade, neformalnih skupin ali prek zavodov za mlade in javnih organov). Odvija se na različne načine in v različnih okoljih (na primer v smislu odprtega dostopa, v skupini, na podlagi programa, prek dejavnosti za ozaveščanje in na lokalni ravni), oblikuje pa se na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni.
8. Mladinsko delo se osredotoča na osebni in socialni razvoj mladih ter dosega širok krog mladih, ki se vanj vključijo na podlagi svojih potreb in interesov, pri čemer se upošteva njihovo okolje. Tako širok krog in doseg dopolnjujeta druge odzive politike za mlade, zato lahko mladinsko delo mladim zagotovi točke za stike, povezovanje in razvoj.
9. Socialna vključenost zahteva celovit in medsektorski pristop za preprečevanje marginalizacije in izključenosti iz družbe in vseh njenih pojavnih oblikah.
10. Mladinsko delo ima pomembno vlogo pri preprečevanju socialne izključenosti in krepitvi socialne vključenosti. Omogoča razvoj in zagotavlja priložnosti za vse mlade, pri čemer „temelji na procesih neformalnega in priložnostnega učenja“ ⁽⁴⁾ ter prostovoljnem sodelovanju ⁽⁵⁾.
11. Z učinkovitim mladinskim delom in pobudami naj bi mladim omogočili, da sami prevzamejo odgovornost, ter spodbujali njihovo dejavno udeležbo v družbi. Zagotavlja jim znanja in spretnosti, kompetence ter izkušnje za življenje, s čimer kar najbolj krepi zaščitne dejavnike, ki lahko izboljšajo razvoj, dobrobit, neodvisnost in socialno vključenost vseh mladih, tudi tistih z manj priložnostmi.

⁽⁴⁾ Neformalno in priložnostno učenje, kot je opredeljeno v Poročilu Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja (UL C 398, 22.12.2012).

⁽⁵⁾ Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 19. novembra 2010 o mladinskem delu, str. 3.

12. Kakovostno mladinsko delo je zaveza, da se stalno zagotavlja in izboljšujeta optimalna ponudba in praksa s področja mladinskega dela. Gre za to, da mladinske organizacije, storitve za mlade in mladinski delavci sodelujejo z ustreznimi zainteresiranimi stranmi pri načrtovanju in izvajanju dejavnosti in programov, ki so relevantni, izpolnjujejo interese, potrebe in izkušnje mladih ter so podprti z dejstvi in so usmerjeni v rezultate. Rezultat kakovostnega mladinskega dela bi moral biti, da mladim udejstvovanje pri tem delu čim bolj koristi;

MENIJO NASLEDNJE:

13. Socialna vključenost bi morala zajemati in vključevati vse mlade, zlasti tiste z manj priložnostmi, nanašati pa bi se morala tudi na vsa vprašanja, s katerimi se soočajo.

Možnosti, da se prek mladinskega dela prispeva k doseganju ciljev politike, tudi socialne vključenosti, lahko še izboljšamo s pristopom, ki je usmerjen v kakovost in temelji na dejstvih, v središče zasnove in rezultatov zagotavljanja mladinskega dela pa postavlja mlade. Ta pristop podpira udejstvovanje, razvoj in napredek mladih na način, ki še krepi njihove prednosti, odpornost in kompetence ter upošteva njihov potencial, da prispevajo na ravni posameznika, skupnosti in družbe. Kakovostno mladinsko delo je splošna tema, ki koristi mladim, izboljšuje prakso mladinskega dela in prispeva k širšim ciljem politike.

(a) Z mladinskim delom so mladi angažirani v pomembnem življenjskem razvojnem obdobju, zato je nadvse primerno za izboljšanje razvoja (osebnega in socialnega ter na področju izobraževanja, usposabljanja in poklicnega življenja), dobrobiti in socialne vključenosti mladih.

(b) Mladinsko delo zagotavlja izkušnje in priložnosti za vse mlade; opravljajo ga lahko vsi, gre pa tudi za ciljno usmerjeno podporo, ki lahko okrepi kompetence mladih, hkrati pa odpravlja ovire, s katerimi se srečujejo, in lahko posebej pomaga tistim z manj priložnostmi in tistim, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo in ne usposablajo.

(c) Organizacija mladinskega dela je raznolika. To bogastvo in raznolikost (sektorska, organizacijska in tematska) bi morala biti ustrezno priznana.

(d) Mladinsko delo bi moralo imeti jasno opredeljeno vlogo v celotnem procesu izobraževanja in vseživljenjskega učenja ter zajemati področja neformalnega in priložnostnega učenja. Ta vloga bi morala odražati

potencial, da bi se mladinsko delo lahko še bolj odzivalo na potrebe mladih, in upoštevati, da mladinsko delo pomaga oblikovati vključujočo družbo.

(e) Kvalitativen pristop, ki temelji na dokazih, je lahko pomemben instrument za okrepitev dostopnosti, prepoznavnosti, učinka in učinkovitosti politike mladinskega dela ter ponudbe storitev na tem področju.

(f) Kakovostno mladinsko delo lahko zajema ustrezne sisteme ocenjevanja, ki temeljijo na samoceni ali vzajemni oceni, po potrebi pa jih dopolnjuje zunanje ocenjevanje. Ti sistemi pomagajo organizacijam, programom in dejavnostim s področja mladinskega dela ter lahko izboljšajo organizacijske zmogljivosti in učinkovitost, javnost pa ozaveščajo o ponudbi in učinku mladinskega dela.

(g) Kakovostni sistemi zagotavljajo, da je glas mladih najpomembnejši v zasnovi in zagotavljanju mladinskega dela ter da so organizacije, programi in dejavnosti relevantni in se odzivajo na potrebe in težnje mladih.

(h) Kakovostni sistemi mladinskim delavcem pomagajo pri izboljšanju njihovih praks ter razvoju znanja in spretnosti z vzpostavitvijo strukture in prostora za razmislek, dialog in delovanje.

(i) Mladinsko delo s poudarkom na osebnem in socialnem razvoju prispeva k vrsti rezultatov za mlade v okviru politike, zlasti na področju izobraževanja in usposabljanja, zdravja, zaposlovanja ter udeležbe pri kulturnih in športnih dejavnostih. Treba se je sicer zavedati posebnih funkcij mladinskega dela, kljub temu pa bi lahko dali večji poudarek tudi ugotavljanju, kako lahko mladinsko delo prispeva k tem širšim področjem politike;

OPREDELJUJEJO NASLEDNJE PREDNOSTNE NALOGE, DA SE ZAGOTOVI IN OKREPI KAKOVOST MLADINSKEGA DELA ZARADI RAZVOJA, DOBROBITI IN SOCIALNE VKLJUČENOSTI MLADIH:

14. da bi bilo mladinsko delo ustrezno za mlade ter v skladu z njihovimi interesi in potrebami, pa tudi, da bi lahko čim bolj prispevalo k njihovem razvoju, dobrobiti in socialni vključenosti, so bile opredeljene naslednje prednostne naloge:

(a) spodbujanje dopolnilne vloge mladinskega dela v procesu neprekinjenega izobraževanja in vseživljenjskega učenja, da se obogatijo izkušnje mladih in da ti pridobijo spretnosti za življenje;

- (b) podpiranje večje usklajenosti mladinske politike (določitev prednostnih nalog), njenega zagotavljanja (priprava organizacij, programov in dejavnosti) in prakse (izvajanje v okviru organizacij, programov in dejavnosti), in sicer s tesnejšim sodelovanjem in izmenjavo znanja med političnimi in raziskovalnimi skupinami, skupinami na ravni izvajalcev in mladinskimi skupnostmi, da se v okviru mladinskega dela zagotovijo bolj usklajeni odzivi, ki temeljijo na dejstvih;
- (c) spodbujanje mehanizmov za zagotovitev, da mladinsko delo temelji na kvalitativnem pristopu in dokazih ter je usmerjeno v rezultate;
- (d) razvoj podpornih okvirov kakovosti, vključno z ocenjevalnimi orodji, za uporabo pri mladinskem delu kot sredstvo za kar največje povečanje učinka na razvoj, dobrobit in socialno vključenost mladih. Takšne okvire bi bilo treba ustrezno izvajati, podpreti in o njih poročati, vključevati pa bi morali vse zainteresirane strani, vključno z mladimi;
- (e) prizadevanje za zagotovitev, da pobude za mladinsko delo (zagotavljanje in praksa) temeljijo na željah in težnjah samih mladih ter tako pomenijo vključujoč prostor, kjer se lahko mladi razvijajo in prevzemajo odgovornost;
- (f) opredelitev in priznavanje osebnih, socialnih in poklicnih znanj in spretnosti ter kompetenc, ki izhajajo iz udeležbe mladih v mladinskem delu, da se prepozna učinek mladinskega dela na povezana področja politike in področja prakse, pri čemer se upoštevata posebna celovitost in učinek mladinskega dela;
- POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V SKLADU S SVOJIMI PRISTOJNOSTMI IN OB SPOŠTOVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI:
15. z odprto metodo usklajevanja na področju politike in v praksi spodbujajo krepitev povezanosti med področji, povezanimi z mladimi, kot so zdravje, izobraževanje in usposabljanje, zaposlovanje, kultura in šport;
16. pri ponudbi in praksi s področja mladinskega dela spodbujajo poudarek na kakovosti in doseganju rezultatov v mladinskem delu, ki prispevajo k razvoju, dobrobiti in socialni vključenosti mladih;
17. podpirajo tesnejše sodelovanje med vsemi zainteresiranimi stranmi s področja mladinskega dela (zlasti raziskovalci, oblikovalci politik, organizacijami civilne družbe, izvajalci in mladimi), da se ugotovi učinek kakovostnega mladinskega dela za mlade, mladinski sektor in povezana področja politike, na primer prek pridobivanja dokazov o učinku kakovostnega mladinskega dela ter prek zagotavljanja in izboljšanja priznavanja in potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja na nacionalni ravni in ravni EU;
18. mlade z izobraževalnimi pobudami, pobudami civilne družbe in pobudami za kakovostno mladinsko delo spodbujajo k udeležbi v demokratičnem življenju ter uporabi obstoječih in novih orodij ter jih pri tem podpirajo, da bi ti prispevali k razvoju politike, s čimer bi se okrepili njihov razvoj, dobrobit in socialna vključenost;
19. s priložnostmi in programi za kakovostno mladinsko delo spodbujajo izkustveno učenje in razvoj znanj in spretnosti, tudi prenosljivih spretnosti za mlade, ter priznavanje in potrjevanje teh spretnosti in kompetenc;
20. podpirajo mladinski sektor pri razvoju struktur, delovnih metod in komunikacijskih poti, da bi dosegli čim več mladih, zlasti tistih, ki jim grozi socialna izključenost;
21. spodbujajo in podpirajo prostovoljno udejstvovanje pri zagotavljanju storitev za mlade, da bi spodbudili raznolikost, socialno vključevanje in ustvarjanje socialnega kapitala;
22. spodbujajo prispevek kakovostnega mladinskega dela z zagotavljanjem čim več možnosti za financiranje, ki podpirajo učinkovito mladinsko delo;
23. z ustreznimi programi, platformami in zbirkami virov spodbujajo evropsko in mednarodno izmenjavo najboljših praks, usposabljanje, pridobivanje znanj in spretnosti ter vzajemno učenje v zvezi s kakovostnim in usmerjenim mladinskim delom;
24. ustanovijo tematsko skupino strokovnjakov, ki bo preučila sisteme kakovostnega mladinskega dela v državah članicah EU, da bi preučili možnosti oblikovanja skupnih kazalnikov ali okvirov. Delo te skupine bo temeljilo na prihodnji študiji Evropske komisije. Delovna skupina bo pripravila poročilo s priporočili, ki bo predloženo Delovni skupini za mladino. Osnutek opisa predlaganih nalog in pogojev za članstvo v tej tematski skupini strokovnjakov je v prilogi;
- POZIVAJO KOMISIJO, NAJ:
25. si pri opredelitvi pobud, ki so potrebne za spodbujanje učinkovitega mladinskega dela, ki temelji na kakovosti, prizadeva za uporabo ugotovitev iz svoje prihodnje študije o vrednosti mladinskega dela;

26. upošteva druge znanstvene študije in pobude na tem področju, razširja ugotovitve študij in razvija nove pristope za politično, raziskovalno in mladinsko skupnost, vključno z izvajalci mladinske politike, ter povezana področja politike;
 27. razmisli o primernem nadaljnjem ukrepanju na podlagi prihodnje študije o vrednosti mladinskega dela in ugotovitev tematske skupine strokovnjakov o kakovostnem mladinskem delu.
-

PRILOGA

Osnutek nalog in predlaganih meril za članstvo v tematski skupini strokovnjakov, ki jo ustanovijo države članice EU in Komisija**Namen**

Preučiti sisteme kakovostnega mladinskega dela v državah članicah EU in razmisliti, kako bi lahko oblikovali skupne kazalnike ali okvire. To bo vključevalo opis prakse, procesa in rezultata mladinskega dela ter učinek mladinskega dela na udejstvovanje, razvoj in napredek mladih.

Članstvo

- Sodelovanje držav članic v tej tematski skupini bo prostovoljno. Države članice se ji lahko kadar koli pridružijo.
- Države članice bi morale prek Komisije imenovati posameznike z izkušnjami in strokovnim znanjem s tega področja. Imenovani člani bodo zagotovili, da bodo nacionalni organi in druge zainteresirane strani obveščeni o napredku skupine strokovnjakov.
- Tematska skupina strokovnjakov lahko v skupino povabi dodatne imenovane člane, če je to potrebno.
- Tematska skupina strokovnjakov lahko povabi tudi predstavnike interesnih skupin mladih in predstavnike iz držav zunaj EU, ki sodelujejo v programu Mladi v akciji ali drugih pozneje vzpostavljenih programih, če se ji zdi ustrezno.

Delovni postopki

- Delo tematske skupine strokovnjakov bo usmerjeno v naloge in časovno omejeno (največ 18 mesecev). Skupina bo pripravila podroben opis nalog in zgoščen program dela z merljivimi in dosegljivimi rezultati.
 - Tematska skupina strokovnjakov bo na prvi seji imenovala predsednika in podpredsednika.
 - Vse seje bodo potekale v Bruslju, države članice pa lahko gostijo priložnostne sestanke, če to želijo.
 - Komisija bo zagotovila strokovno znanje ter logistično in administrativno podporo pri ustanovitvi in delovanju te skupine strokovnjakov.
 - Skupina bo Delovni skupini za mlade redno poročala o napredku.
 - Končno poročilo skupine strokovnjakov, vključno s priporočili, bo predloženo Delovni skupini za mladino, da bi se to upoštevalo pri razvoju politike mladinskega dela in ponudbi storitev za mlade.
-